

Texten är automatiskt genererad. Vi har i nuläget endast möjlighet att erbjuda transkriberingar i obearbetad form.

De blå frågorna handlar om verksamheter som utgår från hav och vatten, såsom fiske, vattenverk och fiskeri. Vårdande insatser och det är lider och de blå frågorna vi skaprade om nu. I förra programmet, perioden från svenskasidan områdena, hade vi i Sverige en flera fonds lösning. Då kunde man söka finansiering från flera håll, även från hav och fiskeri i fonden. Men i nästa period, som löper mellan 2023 och 2027, så har den inte längre den möjligheten. Det här innebär att en del projektrisikerar att stå utan finansiering om man inte anpassat sig till det nyaregverket. Så hur behöver Sverige tänka kring exempelvis sin finansiering och strategiska living för att kunna fortsätta sitt blåa arbete? Och vilka anpassningar behöver göras?

Du lyssnar på podden Landet med mig, Håkan Montelius. Det här är en podd som produceras av Landsbyggsnätverket. Och med mig i dagens avsnitt. För att prata om blå lider så har jag dagens panel som består av tre personer. Och först och främst säga hej och välkommen! Lovisa Rogö, samordnare på EU program Enheten på Jordbruksverket. Hej, hallå och hej! Även Christian Tegenfeldt som är verksamhetsledare för Fiskeområde Vindelälven. Hej! Hej! Och sist men inte minst Lovisa Carneland verksamhetsledare för Lappland 2020. Hej Lovisa! Hej! Två Lovisa med i dagens panel. Vi ska försöka hålla er isär. Lovisa Rouge och Lovisa Carneland. Och som sagt, vi ska prata blått. Lider i dag så jag tänkte börja med dig Christian, ni i fiskeområde Vindelälven. Ni har ju en hel del av er i finansiering genom hav och fiskeri i fonden och ni är ett av de områden som som riskerar att tappa er finansiering här nu.

Vill du bara berätta lite kort vad ni gör i Vindelälven?

Det är ju så här att vi är ett av fyra områden som bara har haft fiskeri i fonden som finansiering.

Vi tillsammans med Fiskeområde, Torne, älv, Vättern och Väneren. Vi kommer inte ha möjlighet att fortsätta som vi har jobbat tidigare. Finansiering försvinner helt. Vad är det för typ av projekt ni gör?

Fyra insatser i vår strategi och förvaltning, samverkan, bestånd och tillgänglighet och förvaltning idag hur man förvaltar beståndet. Fisklängs älven. Det är ganska stora frågor som rör heladalen. Så vad händer nu med ert litet område som du är verksamhetsledare för när ni tappar er finansiering?

Det ska pågå under 2022 och sedan är tanken att lägga ner det 2023 på stämman i april.

Så det är planen att kunna avsluta allt under nästa år?

Betyder det att all er verksamhet avslutas och att inget projekt kommer att driva levakvar? Så är det ju egentligen. Men sen har vi en annan organisation som heter Stiftelsen Wind eller fiskesom har fått pengar från ersättning för påverkan på skadai älven för fisket. De kan jobba vidare med olika projekt och sen har vi en ny organisation som biosfärområde, Vindelälven, som det finns många som kan jobba vidare med frågorna om. Hade det blivit som fiskeri då hade vi nog sökt nya pengar för den här perioden också. Ja, det finns saker kvar att göra. Det är intedet utan det är att det finns möjlighet att bedriva vår verksamhet. Hur upplever du det? Det känns som att möjligheterna kommer att finnas kvar. Vi skär ju som sagt genom Lovisakanalens område och ett delområde som inte hade varit prioriterat den här perioden i regionen. Men vi har ett samarbete med dem ganska tätt. De har fått ta del av den åtgärdsförslag som vi har jobbat med nu tagit fram som vi kan föra vidare till nästa steg. Men då bollar vi över till Lovisa, kanske land eller Lappland 2020. Det blir ju en hel del förändringar här nu, finansiell och organisatorisk. För för lider områdena inför nästa program period. Vilka förutsättningar ser du kommer finnas för att fortsätta arbetet med projekt som tidigare har finansierats av havs och fiskeri fonden? Det är ju en jättespännande fråga, för det blir i sig en utmaning. Vi vet ju inte ännu budgeten hur det ser ut i kommande program, men vi har ju fått lite hintar om att den kommer att kunna minskas och dessa åtgärder är ju också efter medel. Vi har ju haft en nära samverkan med sjön och med Vindelälven och har ju jobbat in delar av det i vår strategi.

Men där är det också utifrån dels hur aktiva personer är att söka projektstöd, men också att det passar in i den strategi som vi hoppas att Jordbruksverket godkänner för vårt område.

Men jag ser ju att det inte blir lika mycket verkstad, för vi har ju inte samma kompetens som Kristinasitter på som verksamhetsledare. Att guida och stötta sökande i den fasen personellt på kontoret som det ser ut i dagsläget. Däremot så kommer vi vilja ha med en i vår styrelse vi ska ha fisk kompetens med. Vi ska inte tappa de blå frågorna. Kommer den härförändringen försvåra för ledamöterna? Ja. Kort och gott ja. Du får utveckla.

Det jag ser som kan bli problematiskt. Jag är rädd för att man kan tappa bort de här frågorna. Vi tycker att det är skittråkigt därför att det här har varit ett superbra komplement. Det finns vatten i hela Sverige

som vi behöver utveckla och jobba med och jag tror att man tappar fart. Det tar tid att komma igång och nu när vi har fått full fart framåt så slår man bara i backen. Lovisa Roger på Jordbruksverket menar att flertalet av de projekt som finansieras av havs och vill skriva om den skulle kunna genomföras även i landsbygdsområden och att de kan leva kvar. Vad tänker du om det som Christian Lovisasäger och den här oron? Jo, men vi ser det som att lider. Bli den breda åtgärden för generell landsbygdsutveckling och det kommer finnas möjlighet att finansiera många typer av insatser. Och nu har ju varje område utifrån en sorts behov en analys som de har tagit fram för att forma de lokala strategierna.

Lite grann är det upp till varje område om de ser att det finns behov och att man prioriterar och jobbar med de här frågorna

kopplat till näringarna. För vi ser ju att de blå näringarna är landsbygdsfrågor och de har absolut en plats. Men det här är ju det som vi lyfter in som blir problematiskt. Dels vi ser inte att det inte är en fråga om att inte landsbygdsfrågor.

Merparten av de här aktiviteterna har genomförts på landsbygden. Men det är också en definition av vad vi definierar landsbygdsområde det är. Allt under 20.000 är ju landsbygd. Men problemet är att vi inte medfinansieras med fiskeri fonden, finansiering medel in i kommande camp.

Som det ser ut i dagsläget vet vi ingenting i det läget. Men vi har fått väldigt tydliga signaler att vi tappar både regional, social och fiskeri. Fondens finansiering inom liden och bara har kvar landsbygdsprogrammet. Landsbygdsprogrammet i sin

helhet ser ut att kunna bantas och vi ska vara minst 5 procent till somi dagsläget. Då blir det ju per automatiken budgetnedskärningar och att Sverige har som ambition, vilket vi är gladaför att hela Sverige ska täckas av. Men det innebär ju att nu är det ju femområden till som ska med för samma pengar eller en minskadbudget. Plus att vi ska fortsätta jobba med de sociala långsiktigtprojekten, regionalt inriktade och havsfiske från projekten. Då är jag rädd för att vi tappar som fiskeri och ävenom det är upp till varje strategi och våra rapporter, absolut. Men vi ska ju fortfarande matcha våra insatser med den finansiering vi får i slutändan. Vi har jättehöga ambitioner till att göra Sveriges landsbygd till världens bästa landsbygd. Det är det vi hoppas för. Men har vi inte finansiering som motsvarar det så kan vi ju inte nå de målen och det tycker jag är viktigt att man verkligen belyser. Vi vill, men vi kommer kanske inte kunna och det är en besvikelse för oss. Lovisa Jag ville kommentera det. Och så är det ju i alla områden här att man måste väljaprioritera. Det går ju inte jobba med allt, så är det ju. Och sen är det ju så att vi vet ju i dagsläget ingenting om budgeten. Den är ännu okänd. Förhoppningsvis kommer vi få veta detta i slutet av det här året och sedan kommer vi i januari eller februari nästa år att skicka ut en förfrågan om önskemål om budgettilldelning till vidare områdena. Då vi ser Finland. Hur har ni Lappland 2020 resonerat när ni har formulerat de nya strategierna just för att öppna upp arbetet med blå frågor? Vi har haft en långt gången dialog med område Vindelälven redannär det började vi för några år sedan för att hitta synergier med varandra. Att jobba tillsammans för den bästa landsbygden som vi kan ge, men sedan hur vi ska omsätta det vet vi inte än. Precis som Roger säger vi vet inte budget, vi vet inte regelverket från EU och sedan från Jordbruksverket. Vi väljer att skriva sitt svenska regelverk, så vi vet ju inte. Det känner jag utifrån detta perspektiv är otroligt frustrerande, för det är dryga året kvar innan programmet börjar och den ser ändå ut att kunna starta i tid den här gången 23. Och då ville vi veta sånt här nu så att vi ska kunna rigga bra organisationer så att när vi får sätta fart så får vi sätta fart och ha med allapusselbitar. Kristian.

Iran är ett litet område eller fiskeområde. Vindelälven kommer som sagt att avvecklas. Men vilka aktiviteter ser du har varit framgångsrika för er under de år som ni varit verksamma? Och vilka hoppas du ska leva vidare i någon form, till exempel

Norrland? Ja, en del som man måste söka som fiskeri i fonden för att fortsätta med och det gäller bestånd och stärka resursen. Fiske, skydda och bevara.

Det finns möjlighet att söka inom hav, men sedan är det fisket, turistiskt utveckling och tillgänglighet.

Den delen hamnar som lider. Då har vi inriktat oss på fiske, turistiska företagare och liknande och jobba mer med de tillgängliga frågorna som jobbar med längs älven oftast. Så det är ju fokus för oss. Men det kommer jag ha möjlighet att öka den fokuseringen hos de områden som det vi kommer att tappa lite grann. Om man nu ska säga vad som inte blir positivt av det upparbetade samarbetet med styrelsen där vi har vi haryrkesfisket och Vattenfall. Vi har ett SLU och Umeåuniversitet. Det är mycket samarbeten som jag jobbar i, projekt där samordningen går enklare när man har en naturlig träffpunkt och det är lättare att initiera projekt. Just nu får man börja om från noll i många fall. Ja, träffarna som gör att man har ganska lätt att starta upp sådana projekt. Annars är det mycket samordning för någon annan och dra ihop alla de parterna

vi saknar. Ni har ju ett samarbete med Vindelälven i dag? Vilka frågor hoppas du ska kunna leva vidare och att ni kan fortsätta att driva som de har i? Det är det som krisen är inne på och det är den fisket, turistiska delarna och tillgängligheten. Anpassningen som vi ser är naturliga ingångsvärden i vår strategi. Men jag känner att vi tappar kunskapen och kompetensen inom just havs och fiskeri när det kommer till förvaltningen

av resursen fisk. Den har vi ju noll koll på och den är ändå ganska viktig att koppla ihop med fiske i turistiska frågor så att vi inte plockar bort alla fiskar för att vi tycker det är skitbra att satsa på fiskeprojekt och så blir det pannkaka. Och så hatar allabygden oss för att vi gör dessa projekt, för vi tycker det är bra för vi interiktigt koll. Det är väl det jag tänker att vi får säkert uppi bolagsstyrelser att vi har kompetensen med in, men också att vi. Vi ser ju att vi tappat kompetens om vi

inte riggar ett partnerskap. Och det behöver ju byggas mycket tydligare än vad vi gjort tidigare tillsammans med de blå näringarna. Lovisa. Du nämnde att det finns ett frågetecken kring budgeten i landsbygdsprogrammet. Vad vet vi i dagsläget om områdenas budget och fördelningen av budget? Vi arbetar med att ta fram fördelningsnyckel och de kan ju inte bli klaraffären vi har koll på budgeten så att säga. Och sedan vill jag också säga att Jordbruksverkets ambition är att vi ska täcka hela Sverige med landområden. Vi vill inte ha några sådana vita områden som vi haft i nuvarande, så det kan ju också komma att påverka då budgeten delen.

Men innebär det här att det kan vara stora förändringar i budgetfördelningen jämfört med hur det ser ut idag? Det kan jag inte säga något om. Det är fortfarande så mycket okända faktorer. Det som vi vet är ju att vi går ju från minskade antal områden hela tiden och det är också för uppmaning för att vi tror att vi får minskad budget. Vi är fortfarande samma antal människor att serva, men färre områden, vilket gör att vi har per definition en minskad budget per invånare.

Det tycker jag också belyser att vi kanske inte får en totalt minskad budget per område, men lider av att bli större.

Lovisa talar sig någonting om att landområden som tar ett stort ansvar för fiskevård och insatser eller blå frågor kan få en ökad budget. Nej, det pratar vi inte om, för det kommer inte att finnas någon extra pott som kommer fördelas i de här områdena som tar hand om de här frågorna, utan det blir upp till varje område.

Det går inte att jobba med allt som man måste prioritera.

Lovisa kan redan nu när det kanske bli så att ni får fler blå frågor på ert bord. Vilka organisatoriska anpassningar kommer ni kunna genomföra för att kunna inkludera de blå frågorna? En av de saker som vi ser som väldigt viktiga är att skapa kompetens i vår bolagsstyrelse som är de som tar beslut om projektstöd. För att få mer här och där har vi redan haft dialog med bland annat Vem är det vi ska ha med? Och hur ska vi tänka i det? Pratar om vilka ni tar in i styrelsen eller pratar om att utbilda dem som finns i styrelsen. Ta in i styrelsen. Sen har vi ju interna utbildningar inom våra styrelser. Men jag önskar jag skulle kunna säga att vi skulle kunna anställa någon på 25 procent, men det är inte där vi är i dagsläget. Däremot vill jag säga att hur samverkar

vi med lider för det ären älv fast den skär genom tre områden.

Lovisa har inte pratat något om bakgrunden till den här förändringen, men det kanske du kan nämna lite kort. Varför görs den här regeländringen?

Vi förenklar genom att ha endast genom en fond så ser vi att det blir en tydlig förenkling. Det blir mer effektivt och vi tycker att vi vill skapa möjligheten att arbeta med blåa frågor hela Sverige. Tidigare har det varit mer utpräglad fiskeområde som har tagit hand om de insatser med koppling till havs, fiske i fonden och finansiering därifrån. Där har vi haft 14 områden som arbetat med havs och fiskeri fonderna i nuvarande programutbud. Och nu ser vi att alla 40 kan arbeta med de blå näringarna och det ser vi på projektet som en väldigt stor fördel och möjlighet. Lovisa
Kajanalandområde, Lappland 2020. Jag förstår att du är lite frustrerad över den här förändringen. Har du förståelse för det här beslutet?

Nej, det har jag faktiskt inte. Kort och koncist. Det är fel att driva frågan om att bara jobba med en fond. Inom lider är Jordbruksverkets beslut lyder Sverige har motsatt sig det här. Vi har velat fortsätta med fyra fonder och har också försökt påverka både Jordbruksverket och regeringen som tar besluten i de här frågorna.

Det är också jätteviktigt att ta med att Sverige vill inte släppa frågorna,

så det här är ju inte att säga att nu kan alla jobba med blåa frågor kommande period. Det har vi gjort exakt nu också. Problemet är att vi minskar budget. Det är det jag talar om, att vi förväntas göra mer för mindre pengar.

Jag tycker det är jättesynd för att det är så att vi har expertisen i de områden som har jobbat med fiskeri. Där har man ju också byggt upp en jättekompens och har haft folk anställda med speciell inriktning för fiske, vilket gör att det har vi säkerställt. Snarare att vi har jobbat bättre med de blå frågorna.

Så jag tycker att det här känns som att ja, det kanske blir en förenkling att jobba med en fond, men en förenkling för vem. Lovisa. Rogivande blir det. Representanter för Jordbruksverket. Vad säger du om den kritiken mot förändringen i regelverket? Här är en förenkling. Menar ni att

det blir? Men som vi hörde så finns det också en kritik mot den. Vad säger de det? Jo, vi kännertill det och förstår ju att det grundar sig mycket i en oro kring budgeten. Och det är ju som vi har sagt tidigare. Den är ju okänd i dagsläget, budgeten. Vi får helt enkelt se hur det blir med budgeten, men vi hoppas ju på att det ska. Vi ska fortsätta kunna bedriva de blå frågorna

och det med en fond, för det bedömer vi är en förenkling. Vilka finansieringsmöjligheter har då i områden som vill fortsätta arbeta med blå, frågar jag. Dels så kan man ju arbeta med det genom sin strategi. Men sedan är ju också områdena som icke

statliga organisationer en möjlig stöd. Mottagare i havsfiske, vattenbruksprogrammet. Så man kan fortfarande söka. Medel i det nationella programmet som har ett mer övergripande ansvar för den generella utvecklingen av fisk och vattenverksektorer. Och här tänker vi också att de lokala utvecklingsstrategierna kan kompletteras och samordnas mot det nationella programmet samt andra insatser som sker lokalt och regionalt.

Så möjligheten att man kan fortfarande söka pengar från till exempel havsfiskeri och vattenbruksfonden. Men det sker inte genomslaget i såfall. Det sker genom projekt som lyder Föreningen som organisation. I så fall driver vissa kanaler. Vad ser du för andra finansieringsmöjligheter. För fiskefrågor i Sverige? Fiskerifonden. Sedan är det dags att titta på vad man har för olika regionala utvecklingsplaner i sina områden, tänker jag. Och här är det jätteviktigt att vi samverkar väldigt nära våra regioner och länsstyrelsen, vilket också är viktiga både finansierare och förvaltare av dessa olika typer av medel och olika typer av insatser i våra områden. Det finns ju självklart andra finansieringsmöjligheter, men det gäller också att veta vart man ska ta vägen. Där har det kontoret fungerat som spindeln i nätet. Men självklart så går det ju. Jag ska inte bara vara pessimist i de här frågorna. Det är klart att det går att hitta lösningar, men vi är otroligt besvikna på att vi tappat den här möjligheten. Jag vill verkligen framföra, men det går.

Vad skulle ni säga till de kollegor ni har ute i Sverige som skulle vilja inkludera blå frågor i sitt arbete? Vilka tips och råd

skulle ni vilja ge dem? Men det som Louise har tagit upp att man kan försöka få innågon i styrelsen som samarbetar, alltså som har vilka frågor. Vi har ju som sagt ganska bra ställt. Vi kan ju egentligen fördela frågan och projekt frågan inom vårt område nästan utan att ta i alltför mycket som man har. Någon som jobbar med ett övergripande förvaltning? Då är det ju de som ska ta hand om. Alltså fisken ifråga. Lovisa Vad säger du? Kommunicera för en dialog. Var inte rädd att ställa frågor runt om i landet till andra kollegor, att ha funderingar, dra iväg ett mail, slå en pling, ställa en fråga. Vi finns ju här för varandra och för att stötta varandra. I detta så tycker jag S är rätt ringt en granne och kolla hur de gjorde i den här frågan.

Det får bli sista ordet i podden Landet för den här gången. Stort tack till Lovisa Carneland Lovisa Rogö och Christian Tegenfeldt för att ni var med i namnet. Tack, tack, tack! Podden Landet produceras av Landsbyggs-.nätverket, redaktör Ingrid Whitelock och jag heter Håkan Montelius. Hoppas att vi hörs i nästa avsnitt.